

måste eftersättas för att möjliggöra leveranserna till Ryssland.

Dessa fakta förnekas inte av den socialistisk-kommunistiska pressen. Den vågar inte påstå att de väldiga kreditsändningar som avtalet förutsätter under de närmaste åren är utan betydelse för vår försörjning. Den vågar inte heller — såsom för ett år sedan — tala om att "vi orkar" och "vi får dra åt svängremmen ett par ål"; skämtsamma avfärdanden av denna typ verkar inte så kvicka längre sedan ett nytt system av restriktioner införts. I stället gläder man sig åt att avtalet inte kunnat tillämpas efter beräkning — utan att erkänna sitt misstag. Det är ett ömkligt skådespel.

Avtalet var genom sin väldiga omfattning ett felgrepp redan från början. I dessa dagar, då arbetskraft och material tryter, då de mest långtgående regleringar måste tillgripas för att klara vår valuta, framstår det som en orimlighet. Våldiga anläggningar görs för att säkerställa produktion för rysk räkning samtidigt som byggnadsverksamheten i övrigt inskränkes till ett minimum; svensk valuta måste användas för inköp i syfte att leverera till Ryssland samtidigt som de mest legitima importbehov måste avvisas av brist på valuta. I detta läge skulle ett förslag till revision av kreditavtalet vara den enda naturliga utvägen. Att avtal stundom inte kan hållas har Sverige gång på gång under de senaste åren erkänt — då andra stater brutit sina förpliktelser. Ett försök att genomföra en ömsesidigt godtagen uppmjukning av en omöjlig överenskommelse skulle stödjas av överväldigande saksak. Endast ett hinder föreligger; ett dylikt försök skulle innebära att man öppet erkände ett misstag som redan för de flesta är uppenbart.

12/9

Ett avslöjande svar ger Ny Dag

på Dagens Nyheters kritik av D. Saslavskijs bok "Sovjetdemokratin". Tidningen instämmer helt i den ryske journalistens påstående att "demokratin" i Sovjet är mera fulländad än någon annanstans; den klagör därmed att det är en "demokrati" av rysk typ, dvs. en diktatur, som de svenska kommunisterna vill införa i Sverige. Det är ett onödigt, men likväl i sin klarhet välkommet erkännande.

Alla partier utom det kommunistiska är förbjudna i Ryssland. Enligt Stalin beror detta på att jordmån för andra partier saknas sedan socialiseringen genomförts. Dagens Nyheter har ställt frågan: "Varför provar man inte hållbarheten av sin tes genom att tillåta oppositionella partier?" Ny Dag växlar då in på en helt annan linje: oppositionspartierna kriminaliserades, skriver tidningen, efter 1917 års revolution därför att de inledde samarbete med av utländska arméer upprättade ryska regeringar. För det första är detta oriktigt: alla oppositionspartier likviderades av kommunismen, oberoende av om de stödde s. k. emigrantregeringar eller inte. För det andra har det inte med saken att göra: tror någon att alla icke kommunistiska partier måste vara förbjudna i Ryssland år 1947 därför att vissa riktningar öppet verkade för motrevolution trettio år tidigare? Lika logiskt vore det om Sverige i dag införde förbud mot alla partier utom socialdemokrater, därför att nazister och kommunister samverkat med främmande makter.

Ny Dag är helt nöjd med den kritikrätt som finns i Ryssland, en rätt som blott gäller detaljer, men icke de väsentliga åtgärderna eller riktlinjerna. År 1940 var det absolut

förbjudet att i Ryssland kritisera samgåendet med Tyskland, år 1942 var det på samma sätt förbjudet att angripa samgåendet med västmakterna, nu och alltid är det förbjudet att mot regeringen rikta den öppna kritik som är självfallen i Sverige och andra demokratier. Den ryska ordningen är bra, säger Ny Dag. Det är ett gott vittnesbörd om hur en kommunistisk regim skulle gestalta sig hos oss.

Dagens Nyheter har betonat att Lenin i "Revolutionen och staten" (1917) uttalade sig för ovillkorlig ekonomisk jämlikhet. Det är osanning, svarar Ny Dag, Lenin ville ha lön efter prestation. I Lenins skrift (Frams förlag 1919, s. 124 f., 135 f.) står bland annat om tillståndet under kommunismens första fas (innan staten är avskaffad): "Alla medborgare förvandlas här till löneanställda hos staten, vilken utgöres av de beväpnade arbetarna... Vad det kommer an på är att de (alla medborgare) arbetar lika, riktigt iakttagande arbetsmättet, och erhåller lika lön... Hela samhället kommer att bli ett enda kontor och en enda fabrik med jämlikhet i arbete och jämlikhet i lön." Efter arbetarnas erövring av den politiska makten skall fastställas att "lön ej större än arbetarlön" är en grundprincip. Detta är klara ord. En annan sak är att Lenin i likhet med Marx och andra tänkte sig att i det fulländade kommunistiska samhället — då staten avskaffats och konsumtionsmedlen överflödar — var och en skall arbeta efter förmåga och få förbruka efter sina behov; denna tanke har uppenbarligen icke tillämpning på det existerande Ryssland. Skall nu Ny Dag förneka Lenins ord eller

till äventyrs rent av förklara att staten är avskaffad i Ryssland och välståndet så stort att var och en får efter sina behov?

Vilka nya undanflykter Ny Dag tillgriper är utan intresse. Av vikt är däremot förklaringen att ett system enligt vilket cheferna har upp till 100 gånger så hög lön som de vanliga arbetarna enligt den svenska kommunismen innebär sann jämlikhet. Även på denna punkt får de svenska arbetarna en nyttig vink om det framtida idealsamhällets beskaffenhet.